

Luonnonsuojelulain uudistus

Aika: tiistaina 15.9.2020, klo 9 -12

Paikka: Skype

Osallistujat:	Riitta Rönn, pj.	Ympäristöministeriö, johdon tuki
	Ilkka Heikkinen, varapj.	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
	Anna-Rosa Asikainen	Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto
	Arja Halinen	Metsähallitus
	Tiina Vuoristo	Metsäteollisuus ry
	Aleksi Lehikoinen	Luonnontieteellinen keskusmuseo
	Heidi Lettojärvi	Elinkeinoelämän keskusliitto
	Eero Melantie	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
	Minna Mättö	Kuntaliitto
	Raija-Leena Ojanen	WWF-Suomi
	Anne Raunio	Suomen ympäristökeskus
	Jari Salila	Oikeusministeriö
	Vilppu Talvitie	Maa- ja metsätalousministeriö
	Tina Lovisa Solbär	Saamelaiskäräjät
	Tapani Veistola	Suomen luonnonsuojeluliitto
	Tia Laine-Ylijoki-Laakso	Ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto
	Maija Neva	Ympäristöministeriö, rakennetun ympäristön osasto
	Leila Suvantola	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
	Pasi Kallio, siht.	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
	Johanna Korpi, siht.	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
	Läsnä:	
	Pia Kärki	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
	Petri Ahlroth	Suomen ympäristökeskus
	Miira Riipinen	Kuntaliitto (paikalla noin 11.30 – 12.00)

Asialista:

1. Kokouksen avaus, Riitta Rönn, YM

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleeksi.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin asialista ja edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kannustimet, kooste ja johtopäätelmät, YM

Hallitussihteeri Pasi Kallio esitteli edellisessä kokouksessa (18.8.2020) käsitellyn teeman ”Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kannustimet” koosteen ja johtopäätelmät jatkovalmisteluun kokouksen jälkeen saatujen kirjallisten kommenttien pohjalta. Kokouksessa esillä olleisiin ehdotuksiin oli tehty kommenttien johdosta pieniä täsmennyksiä ja muutoksia. Ehdotuksista käytiin vielä tiivis keskustelu.

Alustavat ehdotukset saivat pääasiassa varsin laajaa kannatusta. Esimerkiksi kansallisesta luonnon monimuotoisuusstrategiasta sekä luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon tukemisesta ja avustuksista säättämistä pidettiin perusteltuina. Vapaaehtoisuuteen perustuvien toimintaohjelmien säädösperustan vahvistamisen osalta näkemykset jakoutuivat, vaikka itse ohjelmia kannatettiin laajasti. Sen sijaan korvausmenettelyjen, korvausten määrittelyperusteiden ja verotuksellisten etujen kokoamiseen luonnonsuojelulakiin viittaussäännöksiin suhtauduttiin pääosin varauksellisesti.

Lähtökohtaisesti ehdotusten valmistelua jatketaan esitetyn alustavan ehdotuksen pohjalta. Kuten muissakin teemoissa, saadut kommentit on käyty läpi ja niitä hyödynnetään myös jatkotyössä. Kyse on alustavista muutostarpeista ja -ehdotuksista, joita tarkennetaan ja täsmennetään valmistelussa niistä saadut kommentit huomioiden. Projektin jäsenten kirjalliset kommentit ovat osa säädösvalmistelun asiakirja-aineistoa. Muutosehdotuksiin palataan tarkemmin pykälien tarkastelun yhteydessä.

4. Suomen biodiversiteettistrategian ja toimintaohjelman 2012–2020 toteutuksen ja vaikutusten arviointi (VNTEAS), Petri Ahlroth, SYKE

Petri Ahlroth esitteli Suomen biodiversiteettistrategiaa ja toimintaohjelmaa (2012-2020) koskevan vaikutusten arviointiraportin ja sen johtopäätökset. Raportissa esitetään kuvaus Suomen luonnon nykytilasta sekä luonnon köyhtymisen taustalla vaikuttavista muutostekijöistä ja paineista. Raportin valmistelu on hallinnon yhteistyön tulos, jossa arvioidaan BD-strategian onnistumista, ei sinänsä arvio lainsäädännöstä. Arvion pohjalla on etenkin olosuhteiden muutos ja parantunut tietopohja. Suurimmiksi ja vaikutuksiltaan laaja-alaisimmiksi paineiksi ja/tai uhkiksi tunnistettiin uhanalaisten lajien ja luontotyyppien punaisten kirjojen perusteella metsätalous, maatalous, rakentaminen ja muu maankäyttö sekä saastuminen ja ilmastonmuutos. Ahlroth totesi, ettei raportti anna suoria vastauksia siihen, miten lainsäädäntöä tulisi muuttaa, vaan muutostarpeita on luettava osin myös ’rivien välistä’. Toimenpide-ehdotuksissa on nostettu kuitenkin esiin mm. seuraavat tavoitteet: vahvistetaan luontotyyppien ja lajien suojelun asemaa lainsäädännössä, varmistetaan, että ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen keinot tukevat luonnon monimuotoisuuden suojelua, viedään ekologisen kompensaaation periaate mahdollisimman kattavasti lainsäädäntöön sekä saamelaisten oikeudellisen aseman parantaminen.

5. Alustavien ehdotusten käsittely jatkuu: 3-5 tärkeintä nostoa perusteluineen (ennakkotehtävä)

Johanna Korpi esitteli ennakkotehtävään tulleiden vastausten tiivistelmän. Ennakkotehtävänä jäseniä pyydettiin nostamaan esiin 3-5 tärkeintä ehdotusta, joista on käsitelty aiemmissa teemakokouksissa. Erityisesti luontotyypeihin, lajeihin, luontotietoon sekä kannustimiin liittyvät ehdotukset saivat kannatusta. Tämän jälkeen kukin jäsen piti lyhyen puheenvuoron esittäen näkemyksensä ehdotuksista.

Tiivistys jäsenten puheenvuoroista

WWF korosti nostoissaan mm. systeemitason muutosta, selvilläolovelvoitetta, luontotyyppien kategorioita, BD-strategiaa ja läpileikkaavuutta. SLL oli WWF:n linjoilla, mutta nosti lisäksi esiin mm. ehdotuksista puuttuneet maisemakysymykset sekä järjestöjen muutoksenhakuoikeudet. MTK puolestaan painotti uusien tukijärjestelmien, vapaaehtoisuuden, kannustimien ja tietopuolen merkitystä sekä ehdotti liito-oravaan liittyvän ennakkotietomenettelyn lisäämistä lakiin. *Metsäteollisuus* oli lähtökohtaisesti tyytyväinen nykytilaan, mutta painotti MTK:n tavoin liito-oravan ennakkotietomenettelyn tarvetta, sekä tietopohjaa ja menettelyiden selkeyttä. EK korosti sääntelyn rajapintojen merkitystä toiminnanharjoittajien näkökulmasta, ja kannatti lain nykyisten keinojen kehittämistä, nostaen myös esiin periaatteiden ja yleisten velvollisuuksien mahdolliset soveltamisen riskit. *Saamelaiskäräjät* piti lain läpileikkaavuutta, aktiivisen maankäytön huomioimista sekä sektorisääntelyä tärkeänä. *LUOMUS* puolestaan painotti periaatteita, uhanalaisuuden oikeusvaikutusten vahvistamista sekä luontotiedon merkitystä ja korosti, että nämä kokonaisuudet tukevat toisiaan. *Metsähallitus* piti tarpeellisena toimenpiteiden kohdentamista suojelualueiden ulkopuolelle, nostaen esiin myös kytkeytyneisyyden, uhanalaisuuden sekä hallinnon ja periaatteiden merkityksen. SYKE taas korosti omassa puheenvuorossaan lain yleistä vaikuttavuutta ja sen modernisointia, uhanalaisuutta, monimuotoisuuden kokonaisvaltaista vahvistamista sekä hoidon ja ennallistamisen tärkeyttä. *Kuntaliitto* nosti esiin isommat sääntelykokonaisuudet tiedosta ja tilannekuvasta, tavoitteiden konkretisoinnista ja indikaattoreista sekä rahoituksesta ja resursseista. *ELY-keskus* katsoi metsähallituksen tapaan suojelualueiden ulkopuolisten toimien olevan tärkeitä ja nosti esiin lajien ja luontotyyppien keinovalikoiman laajentamisen, selvillä olon, tiedon sekä määritelmien ja direktiiviiviittausten selventämisen merkityksen. *MMM* katsoi ehdotusten kohdistuvan vahvasti metsätalouteen, eikä pitänyt sitä kannatettavana. *MMM* korosti vapaaehtoisuuden ja tukijärjestelmän kannustavuuden merkitystä, ja katsoi korvaus- ja metsästysasioiden jääneen vielä käsittelemättä. *OM* piti vapaaehtoisuutta ja keveämpää suuntaa tärkeänä, mutta painotti myös luontotiedon ja luontotyyppisuojelelun vahvistamisen merkitystä.

6. Lain rakenne, alustava esittely ja keskustelu

Johanna Korpi esitteli lyhyesti alustavan ehdotuksen luonnonsuojelulain uudeksi rakenteeksi, johon palataan tarkemmin työn edetessä.

7. Kuntien tehtävät –raportti, Miira Riipinen, Kuntaliitto

Miira Riipinen esitteli Kuntien tehtäviä pohtineen alatyöryhmän loppuraportin. Ryhmä teki ehdotuksia kuntien tehtävien määrittelystä, lähtökohdista, sisällöstä sekä huomioitavista reunaehdoista. Ehdotukset

löytyvät loppuraportista, joka on jo valmis, mutta vielä taitettavana. Lopullinen raportti toimitetaan projektiryhmän jäsenille sähköisesti sen valmistuttua.

8. Seuraava kokous 21.10.2020 klo 13-16
9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.58.